

آقای وزیر اقتصاد!

از آمار خروج سرمایه هم بر ایمان بگوید!

■ رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق تهران معتقد است، سرمایه گذاران هر روز با بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های جدید مواجه می‌شوند و همواره باید اخبار اقتصادی و داخلی را دنبال کنند تا از تغییرات قوانین همچون تصمیمات ارزی و تجاری مطلع شوند.

استحق ارزانی

گسره اقتصادی – وزیر اقتصاد به تازگی با دفاع از عملکرد اقتصادی دولت سیزدهم، از رشد سرمایه‌گذاری گفته و بیان داشته است: سال قبل ۵۵ میلیارد دلار سرمایه‌گذاری خارجی جذب شد که نشان از شکسته‌شدن جذب سرمایه‌گذاری در این دولت دارد.
دولتمردی معتقد است صادرات غیرنفتی از میانگین ۴۲ میلیارد دلار در سال‌های ۹۷ تا ۹۹ به بیش از ۵۰ میلیارد دلار در سه سال گذشته رسیده است.
این در حالی است که در پایان سال گذشته، میزان ناترازی تجارت خارجی کشورمان به حدود منفی ۱۷ میلیارد دلار رسیده بودو نشان از پیشی گرفتن واردات بر صادرات داشت؛ هرچند دولتمردان و تیم اقتصادی دولت سیزدهم، برای توجیه این شاخص، آمار صادرات نفت را به آمار غیرنفتی اضافه کردند تا شاخص مثبت شود و نشان دهند که حال و روز تجارت خارجی خوب است و جای نگرانی نیست.

رویکردی که یک عضو اتاق بازرگانی تهران معتقد است وقتی صادرات نفت را در نظر بگیریم، مسلماً تراز تجاری هم مثبت می‌شود؛ اما

این شاخص برای کارآفرینان و تجار ایرانی، جای نقد و تحلیل دارد.

فریال مستوفی رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران اظهار داشت: صادرات نفت را جزو عملکرد صادراتی قرار داده‌ایم؛ ولی مهم‌تر این است که برای مواد خام صادراتی، ارزش افزوده‌ای

خلق کنیم. وی افزود: با کشورهایی نظیر چین، تراز تجاری مثبت داشته‌ایم اما دلیلش در صادرات نفت به این کشور نهفته است. به بیان دیگر؛ اگر صادرات نفت را در نظر بگیریم، تراز تجاری منفی خواهد بود.

به شرایط اقتصاد بیمار در کشور افزود: به دلیل تحریم‌ها، مشکلات عدیده‌ای داریم. به‌گونه‌ای که از نظر تأمین مالی برای

پروژه‌ها و نقل و انتقالات ارزی و روابط بانکی با چالش مواجهیم. ازسوی دیگر در فضای تحریمی، با موانعی در سر راه ورود تکنولوژی‌های جدید به کشور روبرو هستیم. تکنولوژی‌هایی که می‌تواند به‌بهبود تولید و بهینه‌شدن این فرایند، کمک کند؛ بنابراین، تراز تجاری

بررسی الگوهای تولیدگرایی ژاپن و سرمایه‌داری اجتماعی آلمان؛

درباره اصول «اقتصاد مردمی» بیشتر بدانید!

جمعی با یکدیگر ارتباط نگرفته بودند، قادر به حل مساله نبودند.

بسرای سال‌ها این مشکل یک نهاد جمعی به نام اتحادیه سراسری تعاونی‌های پایین‌مستی پتروشیمی‌ها خصوصی و سرمایه‌گذاری با مردم شد، خود مردم از طریق اوراق سهام شرکت‌ها در بورس یا صندوق‌های مالکیت مالی، موجب مالکیت و نظارت مردمی به‌عنوان بالاترین حد نظارت شوند، البته نظارت مردمی هم باید با ابزارهای قدرت دولت تحکیم و تثبیت شود.

تولید مردمی نیاز به رقابت

سالم
علت سوداگری واحدهای تولیدی انحصار گروا دو برقرار رابطه بین صنایع بالادستی و پایین‌دستی با توجه به موجود بودن مواد اولیه و نیاز واحدهای پایین‌دستی به این مواد، عدم نقش آفرینی مستقیم مردم است.
اما بورس کالا برای دسترسی عادلانه به مواد اولیه برقرار شد و قرار بود که واحدهای پایین‌دستی مواد اولیه موردنیاز را از آن‌جا تهیه کنند، اما به دلایل مختلفی این اتفاق نمی‌افتد. اولاً مصرف‌کننده‌ها خیلی کوچک هستند و مواد اولیه موردنیاز آن‌ها کم است و عرضه بالادست که این باعث می‌شود رقابت شرکت‌های پایین‌دستی برای خرید مواد اولیه توسط یک نفر خریداری و در بازار آزاد به قیمت بالاتر فروخته می‌شود که قیمت مواد اولیه و در نتیجه قیمت تمام‌شده‌ی محصول افزایش می‌یابد.

تعاونی مصان‌گزینه‌های اصلی اقتصاد مردمی
صنایع پایین‌دستی از سال ۱۳۸۹ اقدام به تأسیس تعاونی‌هایی کردند که در هر کدام از این تعاونی‌ها تعداد زیادی تولیدکننده عضو بودند، یعنی این تولیدکننده‌ها تشکل جمعی به عنوان تعاونی داشتند که بخش مهمی از نیازهای‌شان را تأمین می‌کرد اما کارآمد نبودند، زیرا که در تأمین نیازهای خود پشتوانه قوی نداشتند اما با حمایت دولت و وحدت میان تعاونی‌ها، برخی از آن‌ها توانستند الگوی اقتصاد مردمی مبتنی بر تعاونی‌ها را به صورت موفق شکل دهند. به‌عنوان مثال پتروشیمی‌ها به‌عنوان صنایع بالادست، انجمن دانشتند اما به دلیل کم‌این‌تشکل‌های

ماهمیشه به نفع کشورهای دیگر بوده و واردات بیش از صادرات است.

در این شرایط، برخی همواره با احتساب صادرات نفت، به دنبال توجیه تراز تجاری هستند و در حقیقت صادرات نفتی و غیرنفتی را در یک سبد دیده‌اند. به‌هر حال

اصولاً سرمایه‌گذار خارجی جایی می‌رود که امنیت سرمایه‌گذاری داشته باشد؛ امادر ایران، چه سرمایه‌گذار داخلی و چه خارجی، امنیت سرمایه‌گذاری ندارد؛ چراکه هر روز با بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های جدید مواجه می‌شود و همواره باید اخبار اقتصادی و داخلی را دنبال کند تا از تغییرات قوانین همچون تصمیمات ارزی و تجاری مطلع شود. از سوی دیگر؛ هنوز زیرساخت‌های مناسب برای جذب سرمایه‌گذار را نداریم. مسلماً اولین اقدام در مسیر جذب سرمایه و تکنولوژی، ایجاد بستر مناسب است. مستوفی در بخش پایانی صحبت‌هایش با اشاره به صحبت وزیر اقتصاد در خصوص ورود سرمایه‌گذار به کشور اظهار داشت: بهتر بود تا آقای

اقتصاد، عملیاتی شده باشد؛ بنابراین سؤال مهم این است ۵۵ میلیارد دلار جذب سرمایه خارجی برای کشور ایران با این همه پتانسیلی که دارد، قابل قبول است؟ هرچند این رقم اعلامی هم جای سؤال و ابهام دارد؛ این در شرایطی است که سایر کشورها در

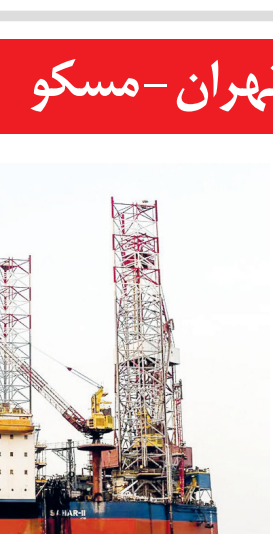
عضو هیات نمایندگان اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی تهران در خصوص صحبت‌های وزیر اقتصاد مبنی بر زورزدگفتی در جذب ۵۵ میلیارد دلار سرمایه خارجی در سال گذشته نیز گفت: ممکن است صرفاً ۵۵ میلیارد دلار license امضا شده و مجوز داده‌اند. مهم این

است که از این رقمی که وزیر اقتصاد گفته، چه میزان عملیاتی شده است؟ به هر حال تا زمانی که ارز و تکنولوژی وارد کشور نشود، پروژه مدنظر به هر مرحله عملیاتی نرسیده است؛ بنابراین خیلی از صحبت‌هایی که مسئولان در خصوص جذب سرمایه می‌کنند، صرفاً کاغذی است. یعنی فقط مجوز داده‌اند و عملیاتی نشده‌است.

حال فرض کنیم که در بهترین سناریوی اقتصادی، رقم ذکر شده در صحبت‌های وزیر اقتصاد، عملیاتی شده باشد؛ بنابراین سؤال مهم این است ۵۵ میلیارد دلار جذب سرمایه خارجی برای کشور ایران با این همه پتانسیلی که دارد، قابل قبول است؟ هرچند این رقم اعلامی هم جای سؤال و ابهام دارد؛ این در شرایطی است که سایر کشورها در

نیازمند اجرای برنامه‌های مشابه جهت توانمندسازی هستند، اما متأسفانه علی‌رغم حمایت‌های بلندمدت از برخی صنایع، شاهدضعف‌های بزرگی در آن‌ها هستیم که برنامه‌ریزی اصولی و اجرای قدرتمندانه و بدون اغماض برنامه‌ریزی تدوینی، راهکار عبور کشور از شرایط فعلی است. از طرف دیگر، سپردن کارها به بخش خصوصی، مدیریت صحیح خصوصی‌سازی و جلوگیری از ایجاد بخش خصولتی نیز از الزامات این اصلاحات است. از سوی دیگر، نظام مالی کشور هم باید به‌جای بنگاهداری، به عنصری مولد در اقتصاد کشور تبدیل شود به‌طوری‌که ظرفیت‌های اقتصادی کشور را بیش از پیش در عرصه‌ی تولید فعال کند. ژاپنی‌ها با آگاهی کامل از نقاط ضعف و قوت خود، عزم‌شان را بر این دستیابی به هدف آرمانی کشور که همان «برتری» و اقتدار ژاپن» بود، حزم کرده و پیامد تصمیم‌گیری‌های خود را در مواجهه با چالش‌ها پیش‌بینی کردند؛ با انگیزه‌ی قوی «فروزمولی»، «بسترنماسب‌توسعه» و «توانمندسازی» برای هماهنگی و مدیریت صحیح منابع مادی، مالی و انسانی و با تصمیم‌گیری صحیح در مقابله با بحران‌ها و استفاده از فرصت‌ها به‌آرام خوددقت‌یابند. سیاست‌ها که مسئولان و سیاست‌گذاران اقتصادی ضمن شناخت ظرفیت‌ها و باور به توان داخلی در حوزه‌های مختلف، با فعال کردن ظرفیت‌ها، شرایط اقتصادی کشور را متناسب با جایگاه حقیقی ایران اسلامی «ترسیم‌شده در اسناد چشم‌انداز» سامان دهند.

سرمایه‌داری اجتماعی در اقتصاد آلمان
سرمایه‌داری اجتماعی شکلی از سرمایه‌داری است که عملتاد در اروپای مرکزی و غربی توسعه یافته است و آلمان از سرمداران آن است. این تنوع سرمایه‌داری بیش از آن که بر اصول بازار اقتصادی کلاسیک، آن‌طور که «ادم‌اسمیت» و «ریکاردو» و «تصاددانان کلاسیک قرون هجدهم باشند، البته ایمن‌راهبر(حمایت از کالای ایرانی) و حمایت از تولید، توسط دولت نیاید موجب ایجاد رانت در تولیدکننده‌ی ایرانی شود. همان‌گونه که در ژاپن با اجرای سیاست‌های تدریجی در حمایت از صنایع نوظا توان رقابت ایجاد شد، حوزه‌های مختلف اقتصاد ایران مانند خودروسازی نیز

بر طرف می‌شود. این اتفاق، ایران و روسیه را در مسیر یک همکاری راهبردی بلندمدت قرار خواهد داد و

اقتصاد کیش

سطوح بیش از ۱۰۰ میلیارد دلار جذب سرمایه گذار دارند.

رئیس کمیسیون بازار پول و سرمایه اتاق بازرگانی تهران یادآور شد: اصلاً سرمایه‌گذار خارجی جایی می‌رود که امنیت سرمایه‌گذاری داشته باشد؛ اما در ایران، چه سرمایه‌گذار داخلی و چه خارجی، امنیت سرمایه‌گذاری ندارد؛ چراکه هر روز با بخشنامه‌ها و دستورالعمل‌های جدید مواجه می‌شود و همواره باید اخبار اقتصادی و داخلی را دنبال کند تا از تغییرات قوانین همچون تصمیمات ارزی و تجاری مطلع شود. از سوی دیگر؛ هنوز زیرساخت‌های مناسب برای جذب سرمایه‌گذار را نداریم. مسلماً اولین اقدام در مسیر جذب سرمایه و تکنولوژی، ایجاد بستر مناسب است. مستوفی در بخش پایانی صحبت‌هایش با اشاره به صحبت وزیر اقتصاد در خصوص ورود سرمایه‌گذار به کشور اظهار داشت: بهتر بود تا آقای

رقابت شدید خارجی، باید از مداخله دولت بهره برد. سازمان تجارت در این مینا به سرمایه‌داری راین – آبی نایمده‌شده از آن جهت با سرمایه‌داری انگلسو – آمریکایی فترقی می‌کند که بر پایه مشارکت اجتماعی قرار دارد. اتحادیه‌های کارگری در طرف شوراهای کارگران نمایندگی دارند و در دوره سالانه مذاکرات دربارهٔ مزد، که به‌طور معمول همهٔ صنایع وادربر می‌گیرد، مبارک می‌کنند. مقررات نیز از الزامات این اصلاحات است. از کارگران و دیگر گروه‌های آسیب‌پذیر تضمین‌هایی اجتماعی فراهم می‌کند. در همین راستا شکلی از «سرمایه‌داری سهامدار» رواج یافته است که متشکف کارگران و نیز اجتماع گسترده‌تر را در نظر می‌گیرد و با «سرمایه‌داری سهامداری» ایالات متحده آمریکا و بریتانیا معایست دارد. معجزه‌ی اقتصادی‌ای که آلمان جنگ‌شده را تا دهه ۱۹۶۰ به قدرت اقتصادی برجستهٔ اروپا تبدیل کرد، به روشی توانمندسازی سرمایه‌داری اجتماعی را نشان داد است. میزان بالا و ثابت سرمایه‌گذاری، همراه با تأکید شدید بر آموزش و پرورش، به‌ویژه در مورد مهارت‌های حرفه‌ای صنعتی، آلمان را قادر کرد به بالاترین میزان قابلیت‌تولید اما امتیازات تولیدی بازار اجتماعی به هیچ‌وجه به صورت فراگیر پذیرفته نشده است. یکی از عیب‌های بازار اجتماعی این است که چون بر مشاوره، مذاکره و اجماع تأکید زیادی دارد، موجب انعطاف‌ناپذیری می‌شود و هماهنگ شدن شرکت‌ها را با شرایط متغیر بازار «مغلا جهانی شدن اقتصاد و رقابت افزایش‌یافته در اروپای شرقی، آمریکای لاتین و آسیای شرقی» دشوار می‌سازد. با توجه به

مطلب قوی، سیاست سرمایه‌داری اجتماعی بسرای تأمین منافع کارگران در قالب بازارهای سهامداری مردمی، تخصیص امتیازات اجتماعی و ارائه نقش اقتصادی به عموم مردم جامعه، موجب ارتباط صنعت با مردم آلمان و نوزدهم» ضابطه‌مند کردند، بر اندیشه‌های میانه‌روانه و عملگرایانه‌ی اقتصاددان‌هایی مثل «فردریش لیست» متکی است. فردریش لیست که حامی برجستهٔ اتحادیهٔ گمرکی آلمان بود، بر اهمیت اقتصادی سیاست و قدرت سیاسی تأکید می‌کرد و می‌گفت که برای حمایت از صنایع نوظا در برابر

مزایای توافق نامه راهبردی گازی تهران – مسکو

به ثبات و امنیت منطقه و همکاری و بستگی متقابل کشورهای منطقه نیز یک شایانی خواهد کرد.

بر طرف می‌شود. این اتفاق، ایران و روسیه را در مسیر یک همکاری راهبردی بلندمدت قرار خواهد داد و

شدن این توافق بین دو غول گاز قرن در منطقه غرب آسیا است و موازنه انسرژی در منطقه را تغییر خواهد داد؛ همچنین، انقلاب بزرگی در بخش انرژی و صنایع منطقه ایجاد می‌شود. افزون بر این، با توجه به قرار گرفتن اغلب ذخایر گاز ایران در جنوب کشور، این توافق به تأمین امنیت انرژی مناطق شمالی کشور کمک شایانی خواهد کرد.

بر این اساس، ایران می‌تواند گاز را از روسیه دریافت و به ترکیه، عراق، پاکستان، ارمنستان و کشورهای حاشیه‌جنوبی خلیج فارس صادر کند؛ همچنین، ناترازی انرژی در کشور عرض اندام کند. این قرارداد، مهم‌ترین توافق نامه راهبردی انتقال گاز روسیه به ایران به‌عنوان آخرین یادگار شهید ریسی در حوزه دیپلماسی انرژی مزایای متعددی برای دو کشور خواهد داشت. ایران و روسیه در حوزه انتقال گاز توافق نامهای مهم امضا کردند و در این باره باید تأکید کرد که جریان‌هایی در دو کشور تلاش می‌کردند این توافق مهم انجام نشود و از ابزارهای مختلف از جمله رسانه‌ها برای مقابله با این توافق استفاده می‌کردند، اما اراده سیاسی قوی در سطح سران دو کشور، یعنی پوتین و شهیدزیتسی، پس از دو سال مذاکره فشرده و محرمانه سبب

گروه اقتصادی – امضای

توافق نامه راهبردی انتقال گاز روسیه به ایران به‌عنوان آخرین یادگار شهید ریسی در حوزه دیپلماسی انرژی مزایای متعددی برای دو کشور خواهد داشت. ایران و روسیه در حوزه انتقال گاز توافق نامهای مهم امضا کردند و در این باره باید تأکید کرد که جریان‌هایی در دو کشور تلاش می‌کردند این توافق مهم انجام نشود و از ابزارهای مختلف از جمله رسانه‌ها برای مقابله با این توافق استفاده می‌کردند، اما اراده سیاسی قوی در سطح سران دو کشور، یعنی پوتین و شهیدزیتسی، پس از دو سال مذاکره فشرده و محرمانه سبب

لوازم تحریر
فتوکپی
سیمای
منتگه
پرینت
تایپ

آدرس: مرکز خرید آرین، طبقه اول، غرفه ۴۱

0902 299 2099
Hany_tahrir